І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 229. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 18-го ГРУДНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, DECEMBER 18, 1974 No. 229. VOL. LXXXI.

НАРОДНИЙ ФОНД УККА ДОСЯГНУВ 70,000 ДОЛЯРІВ, ЗБІРКОВА АКЦІЯ РОЗГОРТАЄТЬСЯ

Ню Йорк. — З канцелярії Українського Конґресового Комітету Америки інформують, що зібрана досі сума датків і пожертв до Народного Фонду досягла з днем 16-го грудня 70,000 долярів і дальша збіркова акція тепер вже з кожним днем поширюється і збільшується. Як відомо, метою цьогорічної збіркової акції є зібрати щонайменше 100,000 долярів до Народного Фонду отже для досягнення мети потрібно вже тільки 30,000 і останні впливи до Фонду дають оправдану надію, що мета буде досягнена до кінця року. Із останніх впливів найбільшу суму, $1,250 одержано із збіркової акції Відділу УККА в Боффало, що разом із раніше пересланими фондами дає загальну суму $3,400, а громаді в Боффало перше місце в дотеперішній збірковій акції. Друге місце має завжди жертвенна громада Філядельфії, з якої від Відділу УККА вплинуло в останніх днях $1,130, і разом із пересланими раніше дає загальну суму 3,205 долярів. Третє місце в збірковій акції має Відділ УККА в Сиракюзах, зібравши і переславши досі до Централі $1,600. Збіркові акції в цих та інших громадах інтенсивно продовжуються.

З індивідуальних пожертв перше місце займає д-р Петро Пшик із Соммервіл в Південній Каролайні, який переслав до УНФонду $1,000. Другу найбільшу індивідуальну пожертву в сумі $500 переслав Роман Пристай з Рочестеру, дальше Володимир Дучинський з Клівленду, переславши $300, а д-р Юрій Городиловський і д-р Марія Сляж-Фішер з Іллиной пожертвували по $100..

На окреме вирізнення заслуговує очолюваний інж. Зеноном Онуфриком Відділ УККА повіту Морріставн (раніше Віпані), який досі вже переслав $742 і змагає до заокруглення тієї суми до $1,000. Раніше з тієї околиці не вплинало більше, як $300.

З уваги на останні два тижні цієї збіркової акції до УНФонду УККА в цьому році, „Свобода" тепер уже подаватиме „рахунком вниз" кожночасні підсумки цієї акції.

Справа встановлення Центру Українських Студій в Коннектикат поступає вперед

Гартфорд, Коннектикат. — Рут Труекс, голова Комітету для справ освіти в Сенаті стейту Коннектикат, у листі з 3-го грудня ц. р. поінформувала проф. Івана Телюка, заступника голови Нюгейвенського Відділу Українського Конґресового Комітету Америки, про дальший поступ у стараннях створити Центр українських студій в Коннектикаті. Як відомо, ще в лютому ц. р. кілька стейтових Коледжів у Виллимантику, Коннектикат, був встановлений Центр студій української мови, історії, мистецтва і культури. У своєму листі з 3-го грудня стейтовий сенатор Рут Труекс писала, що справа створення цього Центру українських студій, як також студійних центрів інших етнічних груп, була 12-го листопада ц.р. обговорена на засіданні Спільного Освітнього Комітету стейтової леґіслятури, після чого, згідно з встановленою процедурою, написано звернення в цій справі до Комітету правління Комісії для вищої освіти. У цьому зверненні, копія якого переслана проф. Телюкові, стейтовий сенатор Труекс та стейтовий репрезентант Руфус Ровз вказали Комісії на важливість створення етнічних центрів при Університетах Коннектикату, щоб у програми навчання включити здобутки культур різних груп. Ці стейтові законодавці заявили, що „зрозуміння культури етнічних груп є конечним у плюралістичнім суспільстві" та вимагали, — щоб всі етнічні групи одержали однакове трактування з боку Комісії для вищої освіти щодо створення студійних центрів і їхнього фінансування. Сенатор Труекс і репрезентант Ровз вказали на факт, що представники українців, литовців й інших етнічних груп вимагають від стейтової леґіслятури, щоб були створені також їхні студійні центри, подібно як у 1973 році був створений Центр польських студій при Центральному Стейтовому Коледжі в Ню Бритен.

У листі до проф. Телюка стейтовий сенатор Рут Труекс повідомила, що вона крім того особисто зустрічалася з членами Комітету правління Комісії для вищої освіти та подала їм більше подробиць про плян створення таких етнічних студійних центрів. Сенатор Р. Труекс писала, що „є велике зацікавлення і вирозуміння для загального пляну" та що вона впевнена, що Комісія для вищої освіти приділить належну увагу зверненню Спільного Освітнього Комітету стейтової леґіслятури щодо створення етнічних студійних центрів.

Відбудеться З'їзд Товариств і Організацій за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви

Вашингтон. — Крайова Управа Товариства за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви в ЗСА, у порозумінні та на доручення Організаційної Комісії Світового З'їзду Представників Крайових Товариств і Організацій, повідомляє, що в днях 28 і 29-го грудня ц.р. у Вашингтоні при 2615 30-та вулиця Н.В. (Дім Українського Католицького Університету) відбудеться З'їзд представників Крайових Товариств ТзПУ і Організацій, учасників попередніх конференцій (Торонто, Рим і Вінніпеґ). Метою З'їзду є основання Українського Світового Об'єднання — За єдність Церкви і Народу для дальшого здійснювання та закріплювання здобутків й ідей Патріярха Кир Йосифа I-го. Початок З'їзду година 9-та рано. Повідомлення про З'їзд підписали: за Крайову Управу ТзПУ у ЗСА — д-р Мирослав Навроцький — голова, д-р Леонід Рудницький — секретар, д-р Антін Процьків — голова Відділу у Вашинґтоні і пані Розалія Сьокало — містоголова.

ПИСАННЯ ОСИПА ДЯКОВА-ГОРНОВОГО АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Велике американське видавництво „Вентидж Пресс" прийняло до друку збірку писань Осипа Дякова - Горнового в редакції і з передмовою д-ра П. Мірчука. В українській мові ця збірка вийшла в 1968 р. п.з. „Ідея і Чин". Переклад виготовив д-р В. Душник. Згідно з пляном, англомовне видання повинно вийти з друку при кінці літа 1975 р.

СЕНАТ СХВАЛИВ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ТОРГІВЛЮ З СССР

Вашингтон. — Сенат ЗСА голосами 77 до 4 схвалив в суботу, 13-го грудня довговідкладаний законопроєкт про торгівлю із Сов. Союзом признання для СССР статусу упривілейованої держави в торговельних взаєминах, якщо СССР погодиться на вільну еміґрацію так званих меншостевих груп, зокрема жидів. Закон, який був задержуваний в Конґресі майже 20 місяців сенатором Генрі Джексоном і прихильниками вільної еміґрації, та запропонованим додатком до закону, який зв'язує руки президентові і урядові, мабуть недовго увійде в силу. Схвалений закон дасть тепер можливість президентові Фордові посилити торгівлю не тільки із Совєтським Союзом, але також з багатьма іншими державами світу, знести деякі непрактичні заборони і уділювати низькопроцентові кредити головно для комуністичних країн, що в минулому було абсолютно неможливим.

Президент Форд зараз після схвалення закону висловив своє вдоволення і заявив, що він конечно потребує цього закону, щоб допомогти світові розв'язати економічну кризу, головно нафтову і харчову, як також зменшити політичне напруження в світі та улегшити дипломатичні розмови із Совєтським Союзом.

Запитаний сенатор Джексон відповів, що він все таки дивиться скептично на цю справу і щойно слідуючих 18 місяців зможуть показати добру волю Совєтського Союзу і інших комуністичних країн відносно їхньої обіцянки вільної еміґрації жидів і осіб других національностей. „Це направду історичне досягнення нашої доби на відтинку оборони прав людини і забезпечення прав меншостей в СССР", заявив сенатор Джекоб Джевітс з Ню Йорку, а сенатор Абрагам Рібікофф з Коннектикат відмітив, що „в будучому мільйони людей завдячуватимуть свої права і свободу додаткові до закону сенатора Генрі Джексона".

Хоч закон і не специфікує числа еміґрантів, однак згідно з обіцянками совєтської сторони, 60.000 еміґрантів на протязі року зможе одержати виїздові візи. Сенатор Джексон при тому перестерігав Совєтський Союз, що база довір'я, на якій побудований цілий договір між ЗСА і Совєтським Союзом, напевно буде знищена, якщо б СССР не додержав своїх зобов'язань. Джексон повністю погодився з пропозицією сенатора Джеймса Баклея з Ню Йорку, що повинна бути покликана окрема сенатська підкомісія, яка постійно наглядала б за виконанням підписаних умов, зокрема допильнувала би справи еміґрації.

Конґрес проголосував продовжити час тривання безробітної допомоги

Вашингтон. — У понеділок, 16 грудня, Сенат 84-ма голосами без опозиції проголосував продовжити на 13 тижнів час тривання безробітної допомоги для осіб, які вже вичерпали цю допомогу, і рішив призначити на цю ціль 1.1 більйона долярів. Подібний законопроєкт був схвалений Палатою Репрезентантів минулого четверга, 12 грудня, 374-ма голосами проти 2-ох. Тепер ще має бути узгіднена малозначна розбіжність у законопроєктах обох Палат Конґресу. Якщо ця різниця буде полагоджена, а коментатори вважають, що вона буде полагоджена протягом наступних кількох днів, і якщо президент Джералд Форд підпише цей законопроєкт, то час тривання безробітної допомоги в більшості стейтів буде продовжений до 52 тижнів, а в деяких до 39 тижнів. Досі в більшості стейтів безробітні можуть одержувати цю допомогу тільки протягом 26 тижнів. Демократичний сенатор Абрагам Рібікофф із Коннектикату, спонсор цього законопроєкту, заявив, що протягом 1975-го року кожного тижня коло 1.3 мільйона американців одержуватимуть цю допомогу.

Конґрес відкинув додаток щодо заборони примусового перевожування шкільних дітей

Вашингтон. — У понеділок, 16 грудня, Палата Репрезентантів проголосувала відкинути додаток до законопроєкту, який мав на меті заборонити примусове перевожування шкільних дітей для встановлення расового балянсу в школах. Таким чином Палата Репрезентантів рішила закінчити конфлікт із Сенатом, який вже раніше проголосував відкинути цей додаток. Хоча в цьому додатку не було згадки про примусове перевожування шкільних дітей, то спонсори додатку хотіли запевнити, що Департамент здоров'я, освіти і суспільної опіки не міг би затримувати фондів для тих шкіл, в яких нема расового балянсу щодо учнів і вчительського складу.

ТОРГОВЕЛЬНЕ ДОМОВЛЕННЯ МІЖ ЗСА І СССР

ХТО ЩО МАЄ, ТИМ ТОРГУЄ...

Рис. Зенон Онишкевич

В КАНАДСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ ВІДБУЛАСЯ ДЕБАТА В СПРАВІ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Оттава, Канада. — Офіційний звіт з дебат в парляменті Канади з 3-го грудня ц.р. під окремим заголовком: „Зустріч прем'єр - міністра з президентом Фордом — прохання, щоб російським властям був переданий спільний заклик щодо більш гуманної поведінки з Валентином Морозом", звітує про такий перебіг нарад:

Пан Дон Мазанковський (Веґревилл): Моє питання звернене до Прем'єр-міністра. З огляду на недавнє публічне звернення жінки Валентина Мороза до всіх добрих і співчутливих людей, між якими включено Прем'єр - міністра і президента Форда, можу я запитати Прем'єр-міністра, чи він знає про існування такого листа, а крім того, чи він використає нагоду його завтрішньої зустрічі, щоб попросити президента Форда приєднатися до спільної акції щодо звернення до совєтських властей в справі більш гуманної поведінки з п. Морозом, а особливо закликати совєтські власті, щоб негайно перевезли п. Мороза до шпиталю, з огляду на погіршення стану здоров'я.

Достойний П. Е. Трудо (прем'єр - міністер): Так, пане Спікер, я знаю про існування листа, про якого згадує шановний посол. Щодо запиту, чи це питання буде порушене, то я тільки можу дати подібну відповідь до тієї, яку дав на один із попередніх запитів; є багато справ до порушення і я не можу ґарантувати, що всі вони будуть порушені.

Пан Мазанковський: Ще додаткове питання, пане Спікер. З огляду на факт, що 10-те грудня визначене Інтернаціональним Днем Людських Прав, чи Прем'єр-міністер не думає, що було б відповідним, якщо б він відновив свої старання в справі п. Мороза? Чи він не вважає твердження п-ні Мороз вистачаючим доказом, що стан здоров'я п. Мороза погіршується і він близький смерти, хібащо він негайно одержить медичну опіку?

Пан Трудо: Пане Спікер, я маю інформації, що п. Мороз одержує медичну опіку та що він є в шпиталі. Ця інформація була передана міністрові закордонних справ совєтським амбасадором, коли наш міністер говорив в цій справі з амбасадором тому тиждень або два.

Пан Мазанковський: Одне додаткове питання для пояснення, пане Спікер. Міг би Прем'єр - міністер сказати, чи п. Мороз є у в'язничному шпиталі, чи в шпиталі поза в'язницею?

Пан Трудо: Пане Спікер, ми знаємо, що це є шпиталь, але ми не знаємо, чи це в'язничний, чи ні. Я припускаю що, так як у Канаді, вони мають шпиталь у в'язницях і поза ними.

ЗСА І ФРАНЦІЯ УЗГІДНИЛИ СПІВПРАЦЮ НА ВІДТИНКУ ЕНЕРҐЕТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Форт-де-Франс, Мартінік. — У висліді вершинної конференції президента Джералда Форда з президентом Франції В. Жіскаром д'Естеном уряди обох держав узгіднили справу координації енерґетичної політики і співпраці з метою покращити ситуацію на відтинку забезпечення пальним. Згідно з опублікованим комунікатом з 16 грудня й інформаціями, що їх подав пресі державний секретар Генрі Кіссінджер, ЗСА погодилися партиципувати у підготовлюваній конференції для справ нафти між країнами-імпортерами і країнами-експортерами нафти. Прелімінарна нарада відбудеться вже в березні насупного року і на ній має бути підготований ґрунт для вже повної конференції заінтересованих держав. З боку Франції поступкою є те, що президент Жіскар д'Естен погодився на попереджуючу консультацію представників урядів держав-імпортерів нафти. Як відомо, досі французький уряд рішуче від цього відмовлявся, побоюючися, що така консультація може бути зле інтерпретована арабськими державами, які у свою чергу застосували б відповідний натиск на Францію. Франція, однак, не буде зобов'язана входити до ніякого об'єднання західніх держав-імпортерів нафти, обмежуючися до консультацій і координацій своєї політики з політикою інших европейських держав, а також із ЗСА.

Одночасно, французький уряд погодився приєднатися до американського пляну пороблення конечних заходів щодо нових джерел енерґії. Відповідно до цього, у комунікаті двох президентів підкреслюється, що ЗСА і Франція візьмуть активну участь на відтинку консервування енерґії і співпрацюватимуть, коли йдеться про оформлення „нового механізму фінансової солідарности". Конкретно йдеться тут про участь Франції у пляні утворення 25-більйонового фонду, з якого могли б користати держави-імпортери нафти у випадку фінансової конечности.

Рада міністрів УССР схвалила проєкт бюджету УССР

Київ. — Згідно з повідомленням РАТАУ, тут відбулося 10 грудня засідання Ради міністрів Української ССР з участю також голів обласних виконавчих комітетів та Київського і Севастопільського міськвиконкомів, керівників відомств і центральних організацій республіки, начальників залізниць тощо. На засіданні були „обговорені проєкт Державного пляну розвитку народного господарства УРСР і проєкт Державного бюджету УРСР на 1975 рік". Доповідали — міністер фінансів УССР А. Барановський і голова Державного пляну УССР П. Розенко. РАТАУ інформує, що „промовці відзначили, що економіка Української РСР, розвиваючись в єдиному народногосподарському комплексі країни (тобто СССР), вийшла на нові рубежі". У повідомленні неємає ніяких конкретних даних ні про Державний плян розвитку народного господарства, ні про бюджет УССР на 1975 рік.

Опубліковано нове видання „Англо-українського словника"

Київ. — За повідомленням „Літературної України" з 13 грудня, у видавництві „Радянська школа" нещодавно вийшов „Англо - український словник" М. Подвезька та М. Балли на 65 тисяч слів. Попередній словник, що вийшов 1948 року, мав всього 50 тис. слів. Згідно з інформацією, новий словник має багатшу термінологічну лексику, більше українських синонімів, частіше наводяться в ньому англійські і українські фразеолоґізми.

У ПАРИЖІ ВІДБУЛАСЯ ВЕЛИКА МАНІФЕСТАЦІЯ В ОБОРОНІ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Париж. — Місцевий тижневик „Українське Слово" з 12-го грудня ц.р. інформує: Організація Української Молоді у Франції влаштувала 1-го грудня 1974 року успішну протестну маніфестацію проти переслідування Валентина Мороза, з вимогою його звільнення. На ці протестні збори прибула чимала кількість осіб, українців та французів, зокрема багато молоді. Напередодні протестаційних зборів українська молодь Парижу масово роздала на терені Парижу тисячі листівок, із закликом до солідарности з протестною акцією в обороні В. Мороза. Листівки та плякати викликали зацікавлення до справи Валентина Мороза і подій в Україні серед французької громадськости.

Протестні збори короткою промовою відкрив французькою мовою Голова ОУМуФ Данило Ганяк. Він звернув увагу присутніх на безправ'я що діються в Україні супроти українських патріотів, які борються проти поневолення українського народу. При тому він підкреслив, що одним з найнезламніших борців є саме Валентин Мороз, у зв'язку з чим його запроторено на довгі роки до в'язниці, де застосовують супроти нього жорстокі методи, небезпечні для його життя. Приятелі Валентина Мороза у всьому світі вимагають його звільнення, до цього приєднуються не тільки українці у Франції, але й усі люди доброї волі цієї країни, які засуджують терор та насильство в СССР.

Данило Щтуль відчитав українською мовою частину передмови до видання творів Валентина Мороза, які незабаром появляться під назвою „Серед снігів". У цьому передслові зображується постать Валентина Мороза на тлі сучасної української боротьби українського народу за незалежність, зокрема з того часу, як Сталін, „загіпнотизований успіхами Івана Грозного" у своєму божевіллі намагався фізично знищити український народ. У той грізний час чимало людей, навіть найвидатніших, заломлювалися, щоб хоч дещо зберегти. Після смерти Сталіна прийшла „відлига" і почалося відродження. Проте ця „відлига" швидко закінчилася і знову стануло на ввесь ріст питання — йти молодому поколінню слідами Рильського, Бажана, Тичини — а чи може шляхами спротиву.

Валентин Мороз, як це підкреслюється в передслові до його творів, на всю ширінь поставив проблему спротиву, проблему мужности, проблему потреби жертв, без яких процес відродження зупиниться. Ніхто в останній час так яскраво і твердо не поставив необхідности боротьби як Валентин Мороз, чим він станув попереду тих, хто закликає до чину. І в цьому його величезна заслуга.

Після цього забрали коротке слово проф. УВУ д-р Олександер Кульчицький і д-р Кирило Митрович, які по французькому представили постать Валентина Мороза на тлі сучасного становища в Україні, закликали до солідарности з ним та до дальшого розгорнення протестних акцій в світі.

Вкінці забрали слово представники французької молоді: Ролян Геген — від „Комітету за звільнення політичних в'язнів в Східній Европі", та Жан - Люї Леґе — від „Комітету в обороні запроторених до божевілень в СССР". Вони заявили свою солідарність з акцією в обороні Валентина Мороза, як і взагалі в обороні усіх борців за свободу в СССР. Представник французів польського походження Тадей Мулярський привітав акцію українців в справі Мороза та від свого імени і імени інших французів польського походження також солідаризувався з цією акцією.

На залі були представники французької та української преси, як теж і відомий французький актор Льоран Терзіоф. Були також запрошені видатні письменники Віктор Некрасов та Андрій Синявський, які, на жаль, не мали змоги прийти, проте вони заявили, що солідаризуються з акцією протестаційних зборів та підтримують її.

На закінчення зборів присутні підписали листа до президента Франції Жіскара д'Естен, у якому просять його інтервеніювати в справі В. Мороза під час його зустрічі з Брежнєвом. Листа підписали також В. Некрасов і В. Максімов.

Комітет Оборони Валентина Мороза у Філядельфії продовжує працю

Філядельфія. — Комітет Оборони Валентина Мороза у Філядельфії, який діє під патронатом УККА, веде дальшу кампанію за звільнення Мороза і облегшення долі всіх політичних в'язнів, що перебувають в совєтських тюрмах і концтаборах.

Минулої суботи, 14-го грудня, розвішано по цілій Філядельфії, зокрема біля українських церков і в установах, великі плякати з написом в англійській мові „Гелп Мороз" і телефоном місцевого Комітету, де заінтересовані можуть одержати додаткові інформації. Великого розміру 5 х 20 стіп афіші вивішено біля української католицької катедри, церкви Царя Христа і головній маґістралі міста.

В суботу, 21-го грудня ц.р. о годині 7-й вечора відбудеться в Менор Джуніор коледжі добродійний концерт, прибуток з якого призначений на оборону В. Мороза. Залю для концерту Мати Марія відпустила для Комітету безкоштовно. В програмі концерту візьмуть участь: Євдокія Блавацька, Лідія Шашаровська - Чепіль, оперний співак Чаплинський (акомпаніямент проф. Б. Перфецький); український струнний ансамбль під керівництвом Роксоляни Гарасимович, обидва філядельфійські хори — „Кобзар" під диригентурою д-ра Антона Рудницького і „Прометей" під керівництвом проф. Михайла Дляботи: студент Максим Тарнавський читатиме „Останнє слово" Валентина Мороза на суді.

Ганна Колесник знову виступить з концертами в Ню Йорку і Нюарку

Нюарк, Н.Дж. — Відома ще недавня солістка Київської опери меццо - сопрано Ганна Колесник виступить знову з двома самостійними концертами на Сході ЗСА, а саме в неділю, 2-го лютого 1975 р. о год. 7:30 вечора в Товн Голл. — 113-123 Вест 43-та вулиця, між Бродвеєм і 6-ю евеню в Ню Йорку, а в неділю, 23-го лютого 1975 р., о годині 4:30 по полудні в Сітон Голл університеті, Савт Орандж, Н.Дж. Квитки в Ню Йорку можна набувати при касі Товн Голл і в крамницях АРКА, СУРМА і ЕКО; в Нюарку в крамницях Дніпро, Говерля і Базар.

ЄВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Московська виграна

Схвалення Сенатом законопроєкту про американську зовнішню торгівлю створює на відтинку міжнародних торговельних відносин між ЗСА та СССР цілком нову ситуацію. Ідеться про те, що новий законопроєкт з хвилиною, коли він набере сили закону, дасть повновласті Президентові започаткувати торговельні переговори з різними державами і розбудувати нову структуру торговельних відносин з виелімінуванням митних бар'єр та інших імпортно-експортних обмежень, що досі на цьому відтинку зобов'язували ЗСА. Одночасно новий законопроєкт дає можливості для Президента започатковувати будь-яку „відплатну" акцію у випадку, коли виявилося б, що інтереси ЗСА загрожені, або коли окремі держави намагалися б використати для себе специфічну ситуацію у зв'язку з новою американською торговельною політикою.

Найважливішим, однак, відтинком є відтинок американсько-совєтських взаємин і проєктованих торговельних стосунків між ЗСА та СССР. У цьому випадку ЗСА згоджуються дати для СССР статус т. зв. упривілейованої держави, що позначиться на митних оплатах і також на кредитах. В заміну за цей привілей існує нібито якась неуточнена ближче совєтська обіцянка, мовляв, у випадку одержання статусу упривілейованої держави совєтський уряд „лібералізує" свою еміграційну політику, дозволяючи на виїзд з СССР біля 60,000 осіб річно.

У цій справі не існують ніякі реальні зобов'язання совєтського уряду, а тільки обіцянки і на базі цих совєтських обіцянок така ж обіцянка державного секретаря Генрі Кіссінджера, що СССР дотримається на практиці такої „джентлменської угоди". Хоч у дискусії на цю тему була мова про еміграцію з СССР без уточнювання національної приналежности, то з контексту ясно виходить, що американські законодавці на увазі мають передусім совєтських жидів.

Рішення Сенату схвалити законопроєкт, спираючись тільки на однобічних запевнюваннях самого державного секретаря Кіссінджера і без формального погодження Москви, треба вважати за велику політичну совєтську виграну. Ні на що не придався спротив окремих сенаторів і конґресменів — Москва у своїх вимогах не поступилася, обороняючи принципово свою „рівнорядність" з ЗСА і не дозволяючи Америці встрявати у будь-які справи, що в'яжуться із совєтською внутрішньою політикою, навіть тоді коли ця політика Москва порушує підписані совєтським урядом міжнародні угоди і конвенції.

Очевидно, крім політичного аспекту проблеми є ще аспект економічно-технічний. Для СССР конечним є дістати максимальну економічну і технічну та фінансову допомогу Америки, щоб оця формальна „рівнорядність" СССР з ЗСА могла спертися на реальній силовій основі. Зручною політикою Москва тепер забезпечила для себе потрібну американську допомогу. У висліді нового закону, американці власними силами, засобами і знанням уможливлять в найближчому часі Совєтському Союзові таку конечну силову базу побудувати. Якщо це вже станеться, тоді ЗСА щойно матиме змогу на практиці переконатися, наскільки Москва захоче перестерігати безпосередні, чи посередні зобов'язання. Всякі корективи і будь-які „відплатні акції" з боку ЗСА тоді вже будуть спізнені. Мова совєтсько-російської імперії, закріпленої економічно з допомогою ЗСА, вже не буде мовою партнера, схильного до будь-яких компромісів.

Гра з вогнем

Гра з вогнем завжди небезпечна, зокрема тоді, як на ній може потерпіти хто інший .Такою грою з вогнем треба вважати всілякі повідомлення про рух спротиву в поневолених Совєтським Союзом країнах та оцінку таких повідомлень, як це трапилося недавно в надрукованому в балтиморській газеті „Ди Сан" репортажі з Москви про те, що „дисиденти України гуртуються навколо голодового страйку історика", про що „Свобода" обширно інформувала у виданні з 12-го грудня ц. р.

У згаданому повідомленні повно всіляких ревеляцій, мовляв: дисиденти організуються і вже становлять найсильнішу в Совєтському Союзі зорганізовану групу, в містах України поширюють маніфест із вимогою „більшої автономії" для України на ближчу мету та її повної незалежности на дальшу мету, закликаючи рівночасно до „більш дійової кампанії", і представник тієї дисидетської групи навіть мав мати в Москві розмову з американським кореспондентом.

Уже перше, що вражало в кореспонденції американської газети з Москви, це часовість, бо кореспонденція появилася 10-го грудня, вже після того, як стало відомо, що Валентин Мороз припинив голодівку 22-го листопада, на один день раніше перед зустріччю та розмовами президента Форда з Леонідом Брежнєвим у Владивостоці 23-го листопада та після появи відомої і радше „примирливої" статті Зиновії Франко: „Без вас обійдемось" в „Радянській освіті" того самого дня 23-го листопада.

Очевидно, немає ніяких доказів на те, що всі ці події мають зі собою якийсь зв'язок, хоча він і не виключений. Але, із зв'язком чи без нього, ревеляції балтиморського кореспондента в Москві таки викликають поважні сумніви, тим більше, що інші американські кореспонденти в Москві нічого з тих ревеляцій не потверджують.

Абстрагуючи від дальших міркувань на цю тему, не можна виключати можливостей, що коментовані ревеляції з Москви могли бути підсунені американському кореспондентові, якщо не в провокаційних, то в сенсаційних цілях, з можливими однаково трагічними наслідками в совєтському беззаконні.

Губернатор Джорджії Картер зголосив свою кандидатуру на президента

Атланта, Джорджія. — Демократичний губернатор Джорджії Джеймс Картер, який є поміркованих політичних поглядів, у четвер, 12 грудня, офіційно заявив, що старатиметься в 1976-му році здобути номінацію Демократичної партії на пост президента ЗСА. Губернатор Картер є щойно другим демократом, що офіційно заявив свою кандидатуру на цей пост. Ліберальний демократичний конґресмен Моррис Юдалл із Аризони зголосив свою кандидатуру ще 23-го листопада. Інші, як губернатор Алабами Джордж Воллес та сенатор Генрі Джексон із стейту Вашинґтон, натякнув, що кандидуватимуть, але ще офіційно не проголосили своїх кандидатур.

Леонід Полтава

МОСКВА ЗАНЕПОКОЄНА

Москва столична, Москва велика, Москва золотоглава і т. п. Але найновіше означення для Москви далеко не таке пишне, як у минулому, і його можна визначити коротко: Москва занепокоєна.

Понад 100 років тому основоположники комуністичного псевдовчення Маркс і Енґельс проголосили, що по Европі „блукає привид, привид комунізму". Тим часом тільки за останні 25 років сливе увесь африканський континент покрився молодими новими державами, створеними у більшості на етнічній чи національній базі (де ж такої основи не враховано, там назрівають нові конфлікти, вибухають війни).

Не лише у світі, а і в самому СССР, де мали б на практиці будувати комунізм, заявляючи, що соціялізм уже збудований, — дедалі го виразніше й чіткіше лунають національні голоси. Безмовний голос Валентина Мороза — голос Нескореної України звучить з такою силою, що й „Ню Йорк Таймс" нещодавно назвав його символом і прапором новітньої української визвольної боротьби .Навіть у самій колисці так зв. великої жовтневої революції, в самій Росії, починають лунати голоси діячів типу акад. Сахарова, який виступає не лише за право В. Мороза бути вільним, а й за таке ж саме право України.

Якщо в зовнішній політиці Москва має два постійні землетруси, на Середньому Сході і на прикордонні з комуністичним Китаєм, то у внутрішній політиці Кремль все більше починає відчувати підземні поштовхи, гуркіт і удари. Найголовніша причина цього — псевдоінтернаціональна політика совєтської Росії супроти понад 100 націй, народів і народностей на території новочасної імперії. З так зв. батьківщини пролетаріяту рвуться на вільний Захід, на волю сотні тисяч представників різних націй. Масова втеча чи намагання втекти з СССР жидів не віщує Москві нічого доброго, скорше є підтвердженням передбачення Амальрика про недалекий розпад СССР, розвал імперії під тиском децентралізаційних — національних сил.

У Кремлі скоро по Другій світовій війні носилися з думкою не лише вимордувати по-змозі більше українців та інших націоналів, а й взагалі формально скасувати СССР, як федерацію „соціялістичних республік", перетворити його в єдинонеділимський союз. Посилену русифікаційну політику розпочав ще Сталін, продовжував Хрущов, продовжується вона й нині за Брежнєва. Обезголовлення націй і народів у СССР шляхом ліквідації кадрів інтеліґенції, з одного боку, а з другого — російщення не-росіян з дитинства мали б сприяти швидшому проголошенню союзу, себто відвертої реставрації, бо вже й формально, російської імперії. Тим часом московсько-комуністичні теоретики прорахувались, і Валентин Мороз заявив їм ще в 1970 році, що „нові процеси в Україні і у всьому СССР тільки починаються"; в іншому місці він писав, що процес національного відродження практично має необмежені ресурси, бо навіть несвідома нині людина завтра стане національним оборонцем.

Могутні хвилі голосів в обороні В. Мороза, Л. Плюща й сотень інших діячів линуть до Москви з України і з Заходу, навіть у формі листів чи осторог з боку деяких західніх комуністичних партій. ЦК КПСС, спираючись на брутальну силу КГБ і армії, не так турбується долею вже засланих, як мільйонами „нацменів", яких не можливо заслати, а які, наприклад, у Вірменії або в Грузії, принципово, з викликом зодягаються в народну ношу, розмовляють рідними мовами тощо, всупереч вимогам партії російщитись.

Настільки національне питання стало дразливим для Москви, видно хоча б із того, що в 1974 році на Захід (від Японії до Канади, від Америки до Австралії) приїздили і приїздять під різними приводами совєтські пропаґандисти, читають лекції, влаштовують серед студентів коледжів диспути роздають безкоштовно літературу різними мовами світу, і все для того, щоб доказати, що в СССР позитивно розв'язане національне питання.

Зразком фальшування фактів і, одночасно, яскравим виразом неспокою Москви може послужити велика стаття д-ра Е. Баґрамова, офіційного совєтського філософа, себто партійного теоретика, в журналі „Совєтський Союз", ч. 10 з 1974 р., під наг. „Національна проблема в сучасному світі". Той „філософ" показує Заходові на вальонців, шотляндців, басків, канадських французів та ін., а другим пальцем показує на СССР, як країну, де національне питання „давно розв'язане". Він критикує праці проф. Бжезінського, Бертрема Вольфа, Е. Ленґела й ін., які виявляють наростаючі національні, децентралізаційні сили в СССР, або й відверто пишуть про російський колоніялізм супроти інших націй і народів на території СССР.

Д-р Баґрамов накидається на „реакційних ідеологів націоналізму", твердить, що соціяльні проблеми є найважливішими в кожному суспільстві, проповідує „світову соціялістичну революцію", закликає використовувати „детант" для просування комуністичних гасел і в кінці твердить, що в СССР вже „постала нова спільнота — совєтський народ". Що в цім найважливіше, так це те, що статтю д-ра Баґрамова надруковано в московському журналі „Совєтський Союз", призначеному за кордон: він виходить 18 мовами світу, в тому навіть бенґалі й урду, китайською, фінською та ін. мовами.

Стаття Баґрамова не може переконати навіть її автора, так загальниково, без доказів, без фактів, без цифр, без років, без назв вона написана. Все таки вона дуже важлива, бо її публікація в такому найбільш поширеному за кордоном журналі вказує на той неспокій, що його переживає тепер ЦК КПСС, замість радіти „розв'язаною в СССР національною проблемою. У статті не названо ні України, ані імени В. Мороза — але це й через них довелося її писати... „Антикомуністи йдуть так далеко, що малюють безкорисну допомогу російського народу іншим народам СССР як колоніялізм", — занепокоєно пише д-р Баґрамов, але нічим конкретно не може заперечити цього факту, розраховуючи лише на необізнаність або й наївність читачів на Заході.

Українські національні сили у вільних країнах світу дійсно мають великі завдання й повні руки праці в демаскуванні московського комунал-імперіялізму.

Д-р Тарас К. Церкевич

ЩОБ БУТИ БАТЬКАМИ

У попередній статті п. з. „Психосоціяльні завдання" („Свобода" ч. 153) я перевів дискусію над Еріксонівською аналізою про „психосоціяльні періоди" в житті людини. Коротко говорячи, психосоціяльні періоди можна собі уявляти як ланцюг подій, протягом яких кожна людина живе і розвивається до певного психологічного рівня її діяння. Це діяння може бути здорове або нездорове, залежно від природи взаємодіяння індивідуума з його середовищем.

У цій статті я хочу проаналізувати справи взаємодіяння і співжиття, походження і відношення батьків і дітей, — техніку, за допомогою якої батьки можуть збільшити психологічно здоровий розвиток їх дітей. Першою і найбільш важливою передумовою для здорового розвитку дитини є те, що самі батьки мусять діяти і співпрацювати з дитиною у психологічно здоровий спосіб. Кожний з батьків, — батько і мати, — мусять бути вільні від виразної психічної патології. (Патологія це вітка медицини, що займається справами причини, природи і перебігу і т. ін. якоїсь хвороби). У подружжі не може бути жадних психопатологічних конфліктів. У родині діти діють як дзеркало, відображаючи патологію своїх батьків. Здорові батьки вирощують здорових дітей, занепокоєні або стурбовані вирощуватимуть стурбованих дітей.

Якщо йдеться про ще ненароджене немовля, то мати в періоді її вагітности повинна якнайбільше дбати про її власне, відповідне відживлення й здоров'я. Якщо мати приймає незбалянсовану поживу, то вона не буде в стані постачати належну біохемічну підбудову для ембріо (зародку), що росте, розвивається і потребує доброї поживи. Після народження немовляти відживлення є дуже критичним чинником протягом перших двох років життя, бо якраз у цьому часі нервова система дитини розвивається до її повної потужности. Сьогодні звичайно педіятри повчають матерів щодо здорової дієти для дитини.

Після відповідно здорового годування дитини, перше що батьки повинні виконати, щоб виростити здорову дитину, дати дитині ім'я, яке має найменшу кількість від'ємних супровідних значень (конотацій). Дитина, яка має ім'я після визначних історичних, релігійних або біблійних осіб в майбутньому може виявляти звички, позитивні або неґативні, що стосуються тієї особистости, за ким вона має своє ім'я. З другого боку дитина може обурюватися накиненим їй іменем, і колись, або в певних обставинах, може зважитися виступити проти нав'язаної ідентичности. Ім'я дитини не повинно бути вживане як засіб вияву ворожого наставлення батьків до дитини, бо тоді дитина може думати про себе неґативно, а навіть діяти неґативно. Здрібнілі, пестливі імена для дітей часто можуть мати згубний ефект на поведінку дитини. Також такі клички, які дитина набула через свою здібність до копання футболу, наприклад ,дитина з пестливим ім'ям „Копач", може прийняти цю назву так до свого серця, що буде уважати „копання" як стиль і провідну ідею в своєму житті. Також реакція інших людей на ім'я дитини також мусить бути взята під увагу при наданні імени для немовляти. Звичайні імена дітей, як: „Іван", „Василь" або „Осип" буде викликати зовсім іншу реакцію зі сторони їх ровесників і дорослих, в порівнянні з реакцією на такі імена, як: „Атанагор" або „Ксенофонт".

Після надання імени і годування дитини її треба стимулювати і побуджувати. Головне і найбільш важливе джерело стимулювання це — дотик. Очевидно новонароджені й немовлята дістають дотикання під час годування, купелі, перемощування й одягання. Одначе, кожне немовля потребує більшого дотикання, ніж воно дістає під час щоденного піклування за ним. Немовля має біологічну потребу, щоб його доторкати або легко поклепувати. Дотикання, наношування легких, делікатних ударів і грання з дитиною не тільки задовольняють її біохемічні потреби ,але також сприяють здоровому розвиткові її мозкових клітин, інтелекту-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПОСЛУХАЙТЕ МОЛОДШОГО

Regarding some of the interesting discussions which appeared in "Svoboda", I should like to make the following observations:

Intermarriage. A young (apparently) lady writes that she abandoned plans to get hitched to an American "foreigner" with a brilliant career, and instead gave herself to a poor Ukrainian... My first reaction to this "marriage for love": Please don't do us any favors ! .. My other reaction: let's keep the beautiful hyphenated Ukrainian girls (American-Ukr., Canadian - Ukr., etc) amidst the tribe and get rid, if we have to, of the bad ones; those without an eye, or poor quality of hair, or bad teeth... Schweik, the darling soldier-comic of Central Europe's fame solved his problems with bad dogs he tried to sell with a working recipe: get a glass eye, some dye for the fur, polish her teeth with sanpaper (glantzpapier, of course), and give her a shot of whiskey — with all this she will pass for a beauty... But seriously, I feel it would serve our tribal manhood and honor best if we developed sufficient machinery to guide the girl so that eventually she would be in position to make a truly free choice according to her heart.

Bella Rudenko. In the future it would serve us all best, I believe, if those who arrange these affairs with our Ukrainan artists included in their plans the political situation — it might be best, sometimes, not to make the invitation. I am sure, as many of us no doubt feel, that the artists who come over are for the most part sincere, and it would spare them many embarrassments if they did not have to face our protesters. Also, we could spare ourselves many quanta of unnecessary expended energies.

Emigration from USSR. I can neither agree with Mr. Poltava, who is in favor of emigration by Ukrainians but does not support his view with sufficient persuasiveness, which an author of his stature should be equipped to do; nor do I agree with Mr. Hirchak, who is against mass emigration from Ukraine because this will not serve well his concept of what Ukrainian interests really are ... . Personally, I know of no higher cause than the guarantee of happiness and chance for continuity of a people. If there is a prospect for opening another door for many of those who have no other place to go but the concentration camp, then, by all means, let's try to get them here on an emigration quota.

Errors in Musical Handbooks. Why worry about the details? Let the kid learn to discover them himself, and let us who are older just sit and enjoy ourselves.

Valentyn Moroz. What if, God forbid, he should die. Have we made plans to meet this contingency, or will we be caught again-and-again-and-again without a plan? What usually results, as those who were helpless to help in the Thirties know, is a big disappointment because we were without power to change events. Our position in view of the detente is a tricky one, let us not be either reckless or hasty!

St. George's (in New York) Declining Enrollment. Someone reports that the enrollment in this school dropped in few years from about one thousand to a little over two hundred, and as a remedy proceeds to yell at everbody for not wishing to teach the kids in a Ukrainian atmosphere... One certain thing — yelling is not very likely to solve the problem which in New York City is indeed very complex. Our group is being pushed in a most innocently conceived manner by the other minority groups to seek ways just to survive... No educational system can hope to succeed if it does not show that its graduates will be in demand after graduation... Perhaps a Ukrainian controlled college or university would be more attractive.

Inflation. Have got a lenghty letter from one of our leading Democratic Senators. His solution: lower oil prices to $7 or $8, no surtax, seek ways to make America self-sufficient in oil, etc... My question: Why do we play games with those who want to chop us into pieces? I mean our allies in Europe who a couple of years ago, when we were bleeling ourselves in Indocoina, set out to buy up all the gold in order to cut the value of the dollar, and the Arab partners who took advantage of our involvement in the maintainance of peace in the Middle East by starting the energy cost spiral.

Legal Column. It would be very nice, I feel, if in addition to the science-engineering and the medical columns, "Svoboda" could get one of our lawyers to write a legal column. There is usually free counseling available in most of the states for criminal offenders who are without financial means, but nothing for the poor guy involved in a civil suit; like a car accident, or breach of contract, or divorce.

Ukrainian American Beauties. A very interesting comment by one of the princesses at the Soyuzivka beauty contest: "We would like the older generation to share the problems of leadership with us". A golden thought by a young Ukrainian lady! Of course, we all love her for speaking her mind and for sharing a concern for the problems which face all of us here.

Joe (Val) Pelech
Володимир Пелех
Рочестер, Н. Й.

Зенон Нижанковський

В КРИВОМУ ДЗЕРКАЛІ

(Стаття дискусійна)

1

З нагоди гостинних виступів Струнної оркестри Музичного Інституту ім. Лисенка з Торонта появилися в нашій пресі прихильні звіти, між іншим, стаття в „Свободі" ч. 204, з 12. XI. 74, „В протиставних дзеркалах" В. Ласовського (якого зватиму в цій статті — із-за економії обмеженого місця — „автор", або з його ввічливим дозволом „В. Л.") Автор, як сам визнає, не професійний музика, а тільки любитель звукового мистецтва, висловив ряд цікавих рефлексій, зауваг і порад, м. ін., віднова Професійної Організації Українських Музик в Діяспорі; побільшення Струнної оркестри, про яку тут мова, до стану повної симфонічної оркестри, тощо, гідних похвал і реалізації.

Натомість деякі застереження може викликати у читача наставлення автора відносно чужих, себто не-українських, композиторів. На цю тему нехай буде вільно і мені, теж не професіоналові, а лише музичному аматорові висловити декілька зауваг. Зауваг особистих, бо я нікого не репрезентую, на концерті, на жаль, бути не міг, а диригента, проф. Івана Ковалева не мав нагоди бачити, а тим менше — чести пізнати.

В. Л. невдоволений, що в програмі концерту оркестри найшов тільки 1-го українського композитора. Виконувати музичні твори чужих композиторів, на думку автора, недоцільно, бо їх можемо почути і на телевізії і в радіо, чи концертній залі у виконанні високоякісних інструментальних ансамблів. А нав'язуючи до програм, які улаштовують наші Музичні Інститути для своїх учнів чи абсольвентів, автор теж ставиться неґативно до виконування творів (головно фортепіянових) композиторів російських, зокрема П. Чайковського, С. Рахманінова й інш. Цього роду бойкот, пише автор, не був би кроком некультурним, бо „культурні французи під час 1-ї світової війни принципово не виконували на музичних естрадах чи оперних сценах музичних творів „бошів" (себто німців) включно до Беттовена".

Приклад не дуже переконливий: культурні, але переходово опановані воєнною психозою і анімозією, французи не повторили цього в часі Другої світової війни. Кращий приклад „супер-культури" дав Гітлер! Він же в мирному часі не тільки забороняв виконувати, але казав спалити усі музичні твори неарійських композиторів, не виключаючи славного Ф. Мендельсона (який зрештою жидом по вірі не був), що перший оцінив геній Й. С. Баха, витягаючи його з-під пороху забуття! Годі погодитись з думкою, що байкотування музики і то інструментальної, яка одинока з усіх галузів мистецтва дає естетичну насолоду (а часто, — як поважні лікарі твердять, — і терапевтичний ефект) слухачам, не ображуючи їхніх національних почувань, політичних переконань чи релігійних вірувань, — є доказом культури чи патріотизму. Це, радше, нетолеранція, а навіть музичний шовінізм, а цей останній не сумісний з музикою!

Якщо український музик, а зокрема піяніст, повинен бойкотувати композиторів — членів націй, до яких українці мають історично оправдані жалі чи претенсії, то шанси його мистецької кар'єри — безнадійні. Мусів би зіґнорувати Фр. Шопена (поляка з походження з домішкою французької крови по батькові), Фр. Ліста (уродженого в Угорщині космополіта) і інших, не згадуючи вже П. Чайковського чи С. Рахманінова, яких автор виразно виключає з уваги на їхню російську національність. У цей спосіб українець як музиколюбний піяніст, а тим більш професіонал, мусів би драстично обмежити свій репертуар і згори зрезиґнувати з участи в світових конкурсах шопенівських, Чайковського і інших. Бо там, як відомо, фортепіяновий концерт Шопена чи Чайковського є одною з обов'язкових частин програми.

А втім, чим провинились Чайковський, Рахманінов чи інші супроти України, щоб їх засудити на остракізм? Вплив української народної пісні на Чайковського був виїмково сильний, що зрештою зрозуміле з уваги на його мішане походження, а зрозуміння і любов української пісні пливла в його крові. Згадати б хоч його пісні до слів Шевченка: „Вечір" (Садок вишневий коло хати...), дует на сопрано і меццо-сопрано "На городі коло броду", оперу „Черевички" й інші. Та найбільш знані композиції на українські теми Чайковського це його інструментальні твори, про які згадаю ще нижче.

Другий проскрибований автором композитор це С. Рахманінов. Незв'язаний з Україною ані етнічно ані географічно, він прославився в цілому світі як диригент, піяніст-віртуоз та композитор інструментальних творів. Менш знані його численні вокальні твори (мабуть із-за браку добрих перекладів), а ще менше знані — і то навіть у нас — його композиції до слів Шевченка. Дві перші скомпонував на 20-му році життя: „Дума" (до слів „Минають дні, минають ночі") опус 8 ч. 3 та коротка пісня „Полюбила я на печаль свою" опус 8 ч. 4. В обох піснях покористався Рахманінов російським перекладом А. Плещеєва, товариша недолі Шевченка з часів їх заслання. Третю пісню „Я снова одинок" опус 26 ч. 9 скомпонував композитор на слова Шевченка в перекладі Івана Буніна. Усі три пісні Рахманінова, зрештою подібно як і інших композиторів до слів Шевченка, перекладені і в подавляючій більшості скомпоновані тоді, коли над царською Росією нависав трійливий чад горезвісної валуєвщини та рівнож ворожої всьому, що українське, офіційної літературної критики (В. Бєлінський!). Тому сам факт, що лавреат нагороди Нобеля з ділянки літератури Іван Бунін вважав Шевченка гідним свого перекладу, а найбільші російські композитори, не тільки Чайковський, Рахманінов чи Мусорґський зрештою, находили надхнення в „Кобзарі" — дуже вимовний, а для українців цінний.

ДЕЛЕГАТИ 28 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! ЧИ ВИ ВЖЕ ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК Й ПРИДБАЛИ „ДЕЛЕГАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ? ВЧИНІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО, ЩЕ ПЕРЕД ЗАКІНЧЕННЯМ ЦЬОГО РОКУ!

Помер Волтер Ліпман, видатний журналіст і політичний коментатор

Ню Йорк. — У суботу, 14 грудня, тут на 85-му році життя помер Волтер Ліпман, один із найбільш впливових і визначних американських журналістів і коментаторів цього сторіччя. На вершку його кар'єри його політичні коментарі появлялись в кількасот газетах. Ліпман також був автором ряду книжок, а в 1953, 1955 і 1959 роках він здобув нагороди Закордонного Пресового Клюбу за інтерпретування закордонних новин. У 1958 і 1964 роках він одержав нагороду Пулітцера у ділянці журналістики. Часто його називали „неофіційним державним секретарем" з огляду на його проникливі коментарі на світові події. Його колюмна „Сьогодні і завтра", яка від 1931-го року до 1967-го появлялася в понад 300 газетах, здобула йому признання і повагу мільйонів читачів і колег-журналістів. Президент Джералд Форд, дізнавшись про смерть Ліпмана сказав, що країна втратила великого громадянина і додав: „Як журналіст, політичний коментатор і автор Волтер Ліпман протягом більш як півсторіччя відіграв дуже важливу ролю у розвитку публічного діялогу і в формулюванні нових стандартів журналістики".

Вивчають методи поліпшення „ідейно-виховної роботи" в УССР

Київ. — Газета „Правда" з 15 грудня інформує, що тут відбулася дводенна республіканська „науково-практична конференція для справ організації і поліпшення ідейно-виховної роботи в умовах розвинутого соціялізму". В конференції взяли участь представники „деяких союзних республік і областей РСФСР". Доповідали на конференції секретар ЦК компартії України В. Маланчук і завідуючий сектором Відділу пропаганди ЦК КПСС М. Морозов. „Правда" пише, що „учасники конференції — секретарі обкомів, міськомів, райкомів партії, завідуючі відділами пропаганди поділилися досвідом, познайомилися з ідеологічною діяльністю партійних організацій Києва".

Балтимор відзначає 60-ліття та Перше Листопада

Балтимор, Мд. (Б. С.) — Листопадові святкування в нашій громаді цього року почалися Листопадовим Апелем місцевої станиці Пласту 1-го листопада в залі церкви св. Михаїла. 3-го листопада — проголошеного Українськими Церквами, Секретаріятом СКВУ та УККА „Днем Молитви" — відправлено в українських церквах Богослужби в намірені українського народу, в яких взяли участь місцеві організації зі своїми прапорами. В церкві св. Михаїла, по Службі Божій, о. монс. П. Мельничук відправив Панахиду за Митрополита Андрея Шептицького.

Старанням Відділу УККА при співучасті місцевих Організацій відзначено 60-ліття Українських Січових Стрільців та 56-ті роковини Листопадового Чину в неділю 17-го листопада ц. р., в залі Дому Української Молоді. Цього ж дня в передполудневих годинах після Богослужб відправлено Панахиди за поляглих Борців за волю України, а о монс. П. Мельничук із усіми вірними провів молитви з проханням про допомогу для Валентина Мороза. Академію влаштовано під аспектом солідарности української діяспори із українським народом та його затяжною боротьбою за своє існування. Свято почато внесенням національних та організаційних прапорів хоружими ОбВУА, СУМА ПЛАСТУ, ООЧСУ та Ліги Укр. Кат. Молоді і національними гимнами. Внесення прапорів провів пл. сен. М. Коропецький, американський гимн виконала Марійка Радь, а український співали всі приявні на залі.

Доповідь виголосив ред. Михайло Островерха по відкритті Академії інж. Б. Саламахою, головою Відділів УККА. Д-р Ярослав Шав'як привітав доповідача від балтиморської громади та одночасно познайомив присутніх із тим визначним українцем, колишнім українським січовим стрільцем, поетом, журналістом та знавцем мистецтва. Студент Андрій Міхняк, директор Бюра Комітету Оборони Валентина Мороза та учасник голодівки в Вашинґтоні, у своїй англомовній доповіді вказав на тяглість боротьби українського народу за свою національну ідентичність та державну незалежність, говорив про тих в Україні, що мужньо стали на оборону прав свого народу. Він уважав, що нашим завданням у вільному світі — стати корисними нашому народові та зробити все, щоб полегшити важку долю ув'язнених українських патріотів.

У мистецькій частині програми виступили хор ООЧСУ під управою проф. М. Кормелюка, а саме мішаний хор із піснями „Ой, Морозе, Морозенку" Людкевича, „У далекій чужині" Недільського та „Гимн Батьківщині" Лепкого і жіночий хор із Ось день війни" Федорова, „А Черемош плине" Юркова та „Марш Сіромашців" Лавришина при фортепіяновому супроводі Марійки Радь. Фортепіянове сольо Зірки Ніпцук (УМІ) включало „Сольфеджієтто" К. Ф. Е. Баха та „Тему з варіяціями" Р. Савицького. Мандоліновий гурток СУМА під керівництвом Т. Кузьмова виступив з в'язанкою українських маршів. Пластовий гурток „Вовки" 43-го Куреня ім. Героїв Крут збірно деклямував Р. Завадовича „Півстоліття минуло", а пластун Андрійко Хархаліс деклямував Лесі Храпливої „Кріс". Катруся Чорна, Арета Купчик, Христя Поліщук, Тарас Лукіянчук та Олег Гудима (УСГ) виконали монтаж „Перше Листопада" Р. Купчинського.

Присутні закінчили Академію співом „Гей у лузі червона калина". Перед та по Академії на прохання членів Комітету Оборони Валентина Мороза у Вашинґтоні, проголошеного головою Відділу УККА, численні громадяни вислали через цей саме Комітет телеграми президентові Фордові в Токіо із проханням заступитись за Валентина Мороза під час розмов з Л. Брежнєвим у Владивостоці.

Листопад у Міннеаполісі

(З життя українського жіноцтва)

День 1-го грудня ц.р. проходив у нас під знаком відзначування листопадових річниць.

У залі української школи, при церкві св. Константина, відбувся концерт для вшанування 56-ої річниці Листопадового зриву та 30-ліття від дня смерти Митрополита Андрея Шептицького. Цей концерт приготовили членкині 16-го відділу СУА 110-го Від. СУА та 15-го Від. Українського Золотого Хреста.

Програма концерту складалася з двох частин. В першій представлено пробудження до державного життя західної вітки українського народу і боротьбу за вдержання держави, а в другій частині насвітлено життьовий шлях митрополита Андрея Шептицького.

При гарно удекорованій сцені з написом „Листопадовий зрив", з портретом св. пам'яті Митрополита Андрея, програму концерту відкрила М. Реймонд, голова 110-го Від. СУА, вказуючи на важливість цих двох річниць у нашій історії. Про листопадові події розказала М. Петришак, голова 16-го Від. СУА. Щоб відтворити важливі події в часі опанування столиці — Львова, послужило звукове відтворення, що його опрацьовано кілька років тому, завдяки ентузіястам тієї справи, я першу ергу панам Папіжам.

О. Костюк виступила з деклямацією свого вірша. Скрипкове сольо відіграла маленька Віта Бринь у супроводі піяністки п-і Гавлік. Листопадовими споминами зі свого життя поділилася п-і О. Гамота. Відтак деклямувала Е. Грещак.

У другій частині програми доповідала О. Карп'як - Венцаль, к. артистка українських театрів. Вона змалювала життьовий шлях і заслуги Митрополита Андрея, як великого провідника, та його невсипущу працю в напрямі національного відродження. Опісля деклямувала О. Крамарчук. І. Кушнір виконала фортепіянове сольо. Програму концерту закінчено відспіванням національного гимну.

Василь Пакуляк
прес. реф.
УККА на Мінн.

Історія Українців Канади в двох томах М. Г. Марунчака

Накладом Української Вільної Академії Наук в Канаді появилася у жовтні ц. р. другий том „Історії Українців Канади" авторства д-ра Михайла Марунчака. Перший 467 сторінковий том появився в 1968 р. і другий том 512. Перший том був присвячений піонерській добі, знову другий, добі між світовими війнами та найновішим часам. Як перший так другий том ілюстровані світлинами, які значно збагачують зміст цього монументального двотомника. Це перша історія українців Канади українською мовою. Обидва по собі творять окрему цілість.

Другий том обговорює міграцію та іміграцію населення в другій добі, основно розглядає організаційне життя спільноти. Багато місця присвячує творенню третього стану, шкільництву, церковному життю, пресі, літературі, науці, суспільній допомозі, господарським осягам, кредитовій кооперації тощо. Є також окремий розділ про „живі зв'язки з землею батьків, основно обговорено розвоєві процеси національного вивершення та інше. Одним словом, це основна аналіза росту українсько-канадської спільноти.

Другий том (як і перший) є забезпечений в показники, як особових, географічних назв, церковних і світських організацій, шкіл, різних суспільних гуртовань, періодиків, видавництв та інших. Обширна україномовна та англомовна бібліографія допомагає зглиблювати проблеми тим, які досліджуватимуть українське буття в Канаді. Книга базована на масі документів, які доповнюють бібліографію.

В книзі теж подано список фундаторів історії українців Канади, які своїми пожертвами допомогли друкові та появі цього настільного двотомника. Вступ до другого тому написав д-р Микита Мандрика.

Ціна книги — м'яка оправа 15 дол., тверда 16 дол.

Замовлення слати:

Ukrainian Free Academy
of Sciences
(UVAN)
456 Main Str.
Winnipeg 4, Manitoba
Canada

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Друзями та Знайомими, що дня 9-го грудня 1974 року в Міннеаполісі, Мінн., на 76-му році життя, після довгої і тяжкої недуги відійшла у Вічність наша Найдорожча

МАМА, ТЕЩА і БАБУНЯ

бл. п.

ЛІДІЯ А. СМОВСЬКА

ПАНАХИДА за Спокій Душі відбулася в п'ятницю, 13-го грудня ц. р. о год. 7-ій вечора в похоронному заведенні Вашбурн Мек Рейвн, на розі 5-ої і Сентрал Авеню Сант Іст в Міннеаполісі, Мінн.

ПОХОРОННА СЛУЖБА БОЖА відбулася в суботу, 14-го грудня 1974 р. від 9-ої години ранку в Українській Православній Церкві св. Юрія Переможця в Міннеаполісі. Після цього тіло Покійної було перевезене на цвинтар Сан Сет Меморіял Парк в Міннеаполісі, де був відправлений чин похорону.

В глибокому смутку:

ГАЛИНА — дочка і [illegible] СЕМЕНЮК — зять
ОЛЬГА — дочка і ЮРІЙ ГЕЛЕЩИНСЬКИЙ — зять
МАРУСЯ СЕМЕНЮК, КАТРУСЯ і ВОЛОДЯ ГЕЛЕЩИНСЬКІ — внуки

ЩОБ БУТИ БАТЬКАМИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

альному і сприймальному розиткові здібностей дитини.

Досліди і студії над малятами тварин показують, що такі малята, що вирощені в середовищі багатому кольорами, звуками, забавами й фізичними контактами, виростають на сильніших, спритніших, вони скоріше дозрівають в порівнянні до їх ровесників, нормально вирощених. Одначе батьки також повинні бути обережні, як вони стимулюють своїх дітей, що ростуть, вони не повинні давати надмірно сильних несприятливих стимулів, як занадто великого шуму, яскравого світла, підкидання дитини в повітря й ін.

Подібно до доростаючих малих звірят, діти люблять гратися. Якщо ви коли уважали на зграю цуценят, то ви могли спостерегти, що вони безнастанно борються, перекидаються, скавулять і кусають один одного. Ці цуценята вправляються і набирають досвіду, що його вони колись потребуватимуть. Під час ігор діти також набирають досвіду, якого вони потребуватимуть у пізніших роках. Хоч дітям подобаються забавки, але самі іграшки не такі важливі, як хтось, хто може бавитися з дітьми, отож батьки повинні бути першими партнерами при іграх з дітьми.

Батьки не повинні боятися гратися з своїми дітьми, бо це не зіпсує ні їхнього сина, ні їхньої доньки. Дитину треба заохочувати до активних ігор і не дозволяти їй бути пасивним глядачем, крок за кроком треба її призвичаїти до забав з іншими дітьми. Цей процес повинен розпочинатися вже від 2-ох до 3-ох років життя дитини. Коли дитина виросте, то вона щораз більше буде проводити часу на іграх із своїми ровесниками ніж із своїми батьками. Батьки повинні погодитися з цим наставленням дитини і дозволити їй цікавитися іншими дітьми. Коли надійде статева дозрілість в юності, то здоровий психічно юнак і юначка повинні співтоваришувати із своїми ровесниками, а не своїми батьками.

Заповідають покращання у взаєминах між ЗСА та Францією

Форт-де-Франс, Мартінік. — Американсько-французькі взаємини упродовж останніх років ніколи не були задовільні і всі намагання узгіднити спірні проблеми не давали позитивного висліду. За повідомленнями із зустрічі „на вершинах" між президентом Джералдом Фордом і президентом Франції В. Жіскаром д'Естеном, що почалася тут в неділю 15 грудня, існують деякі вигляди на те, що обидві країни узгіднять в якійсь мірі питання співпраці на відтинку політики щодо нафти і господарської співпраці в загальному. З уваги на це, що ні з американського, ні з французького боку не подано досі ніяких конкретних даних щодо змісту переговорів, існують тільки здогади, що з боку ЗСА президент Форд виявив готовість піти на далекойдучий компроміс і не вимагати від Франції приступлення до Міжнародної Енергетичної Аґенції, чи будь-якої іншої групи країн-імпортерів нафти. З другого боку, французький президент Жіскар д'Естен мав би погодитися на те, що він „узгіднить" окремі критичні питання щодо нафтової політики з ЗСА і іншими західними державами перед тим, заки Франція почне переговори з державами-експортерами нафти.

У конференції на вершинах між ЗСА та Францією, яка має тривати три дні, беруть участь також міністри закордонних справ і міністри фінансів обидвох країн. Всі вони ведуть окремі розмови, але також і в їхньому випадку досі не видано ніяких повідомлень.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в суботу, 7-го грудня 1974 року, несподівано, відійшов у Вічність на 92-му році свого життя, наш Найдорожчий

БАТЬКО, ДІДО і ПРАДІДО

бл. п.

АНТІН КЕЦКО

Покійний народився 9-го квітня 1883 року в Янові коло Львова. Активний учасник Визвольних Змагань і до останнього жертвенно підтримував всі українські цілі.

ПОХОРОН відбувся дня 10-го грудня 1974 року в Рочестері, Н. Й.

В глибокому смутку:

дочка НАТАЛЯ з чоловіком ОСИПОМ КУШНІР
син МИРОСЛАВ
Сім внуків і дев'ять правнуків
Численна Рідня в Европі і в Америці

Замість квітів на свіжу могилу Незабутньої
бл. п. ЛЮДМИЛИ ГРИЦАК
на НТШ — 25.00 дол.
на УВАН — 25.00 дол.
складають
Ярослава і Ярослав ПАНЧУКИ з дітьми
Чікаґо, Ілл.

Замість квітів на могилу Бабці
бл. п. ЗЕНОВІЇ ТЕРЛЕЦЬКОЇ
складають 25.00 долярів
на Гарвардський Центр Українських Студій
Іва ТЕРЛЕЦЬКА-ДЕЗІДЕРІО
з Мужем і Донькою

Пам'яті єромонаха Леонтія Л. Міні, ЧНІ

У Вінніпезі, Канада, 20-го вересня ц.р. по довшій недузі, відійшов від нас у вічність колишній Папський капелян і крилошанин Мукачівської єпархії, колишній ректор і професор богословської семінарії в Ужгороді, єпископський радник, директор єпископської канцелярії в Хусті, а згодом місіонер і заслужений член української вітки ОО. Редемптористів у Канаді, провінційний консультор економ, бл.п. о. Леонтій Людвик Міня, Ч. Н. Ізб.

Єромонах Леонтій Л. Міня, Ч. Н. Ізб. народився 24-го серпня 1900 р. на закарпатській Мараморощині, у с. Округла, Тячівського району, де його батько був робітником. Незабаром уся численна родина переселилася до Солотвини, де батько дістав добре плачену, хоча тяжку працю у соляних шахтах. По закінченні гімназійних студій у Марамороськім Сиготі під зарядом ОО. Піяристів, ідейний юнак відчув у собі покликання до духовного стану. За допомогою кан. Петра Гебея (пізніше Мукачівського єпископа, 1924-1931) Людвик дістався на богословію в Ужгороді (1919-1920), звідки його перенесли до Будапешту (1920-1921), а нарешті до Риму (1921-1923), де він здобув докторат з філософії. Повернувшись з Риму, він закінчив богословські науки в Ужгороді (1923-25) і його Владика Гебей висвятив на священика під час кан. візитації у Королеві над Тисою, 3-го травня 1925 р. у безженнім стані.

Після тимчасової адміністрації у Ганичах та сотрудництва у Хусті, влітї 1926 р. Владика довірив йому духовну опіку над залишками греко - католиків у Копашньові, Хустського району та у Кричеві, Чумальові і Углі, Тячівського району, де більшість вірних по війні демонстративно перейшла на православіє, як протест проти змадяризування своїх духовників. Завдяки відданій і кропіткій праці молодого левіти люди почали вертатися до своєї батьківської віри і так він зумів наново зорганізувати в тих околицях кілька греко - катол. парохій.

Подивляючи ревність і повну посвяту о. Людвика, єп. Гебей найменував його єпископським секретарем, і на цьому становищі він перебув чотири роки (1930-1934). У міжчасі помер єп. Петро Гебей (1931 р.), а його наслідник, єп. Олександер Стойка (1932-1943) вистарався своєму секретареві відзначення Папського капеляна (1932) р.). Та вже восени 1934 р. Кир Олександер найменував о. монс. Людвика Міню духовником і професором філософії і церковного співу при духовній семінарії в Ужгороді, де він виховав цілі кадри ревних і свідомих закарпатських священиків.

Після Віденського арбітражу (2-го листопада 1938 р.), коли Ужгород і Мукачево з околицею припали мадярам, Батько Волошин переніс осідок Карпатської України до Хусту, зате єп. О. Стойка із своєю Курією і Капітулою остався в Ужгороді. Тоді з куріяльного духовенства єдиний о. д-р Людвик Міня перейшов до Хусту і допомагав тодішньому Апостольському візитаторові К У, Преосв. Кир Діонисієві Нярадієві, як директор єпископської канцелярії. Після насильної окупації Карпатської України мадярами (березень, 1939 р.) монс. Л. Міня тимчасово адміністрував парохію у Великому Бичкові, звідкіля ОО. Василіяни були змушені вибратися. У тім часі о. Міня, який добре володів і мадярською мовою, захоронив багато закарпатських українців від концентраційних таборів та розстрілу. Між іншими, о. Василь Лар, нині парох української католицької парохії у Ансонії, Конн., теж йому завдячує своє життя.

З початком шкільного року 1939-40 Владика Стойка покликав його на уряд ректора семінарії та професора церковної історії і канонічного права. В тому самому часі він став теж і крилошанином Мукачівської єпархії. Тоді у загрозливих часах систематичної мадяризації, що її мадяри хотіли започаткувати від богословської семінарії, у заряді семінарії знайшлися люди, які любили і шанували свій нарід: монс. Людвик Міня — ректор; о. д-р Теодор Ромжа (пізніше єпископ-мученик) — духовник та о. д-р Степан Качур — префект.

Коли большевики окупували Закарпаття (жовтень, 1944 р.), о. канонік Л. Міня залишився на місці ректора і професора семінарії аж до кінця шкільного року. Коли вже йому грозило ув'язнення, влітї 1945 р. він перейшов до Чехо-Словаччини і під впливом свого доброго приятеля - місіонаря, о. ігумена Домініка Трчкі, Ч. Н. Ізб. (родом чех, перейшов на наш обряд і започаткував східню вітку Редемптористів на Закарпатті 1922 р.), вступив до Згромадження ОО. Редемптористів, прийнявши монаше ім'я — Леонтій. Перші монаші обіти він склав 24-го серпня 1946 р., у день своїх 46-их уродин.

У законнім згромадженні о. Міня продовжував свою виховничу працю на богословії і ювенаті ОО. Редемптористів у Чехії. Та навесні 1948 р. комуністи захопили у свої руки владу Чехо-Словаччини, йому знову загрозило ув'язнення і те, що його можуть видати большевикам. Тому він, крадькома, дістався за границю, до американської зони в Німеччині. Тут він дочасно душпастирював між українськими скитальцями по таборах, а відтак, восени 1948 р., Владика скитальців, бл.п. преосв. Іван Бучко, найменував його духовником і професором церковного права при Українській Богословській Семінарії на скитальщині у Кулемборгу, Голляндія. Тут він далі віддано працював над вихованням українського доросту аж до кінця 1950 р., коли на приказ своїх оо. настоятелів переїхав на місійну працю серед закарпатської еміграції в Торонто, Онтаріо.

Зорганізувавши закарпатську парохію у Торонто, єромонах Леонтій 1957 р. перейшов на душпастирську працю у ЗСА. (Дукейн, Па. та Гері, Індіяна). Та вже 1964 р. його назначили на ігумена і ректора семінарії оо. Редемптористів у Йорктоні, Саскатун. По чотирьох роках, на власне бажання, його перенесли допомагати при душпастирстві у Нюарку, Н.Дж., де він був теж заступником ігумена. На Провінціяльній Капітулі 1972 р. його обрано консультором і економом, тому він мусів знов переноситися до протоігуменського осередку оо. Редемптористів — Вініпеґ, Канада. Під час свого побуту у Торонті (1951-1957) він займав ще уряд Єпархіяльного консультора, а в рр. 1967 та 1973 був відпоручником українських оо. Редемптористів на їхній Генеральній Капітулі у Римі.

Похоронні відправи відбулися в укр. церкві св. Йосифа у Вінніпезі при великій участі духовенства і мирян, що дуже собі цінили щире і добром налите серце померлого єромонаха. Головним служителем при архиєрейській св. Літургії і похоронних відправах був його співбрат по чину, Преосв. Кир Михаїл Руснак, Ч. Н. Ізб. з Торонто, Онтаріо. Українську проповідь виголосив колишній його питомець, о. Атанасій В. Пекар, ЧСВВ, а англійську його закарп. товариш, о. д-р Василь Шерегій. Так на цвинтарі св. Родини у Вінніпезі, 25-го вересня 1974 р., спочили тлінні останки відданого борця Церкви, довголітнього виховника духовного доросту по обидвох сторонах океану, ревного священика, шляхетного любителя українського народу, а передусім правдивого сина св. Альфонса — бл.п. єромонаха Леонтія Людвика Міні, Ч. Н. Ізб.

А. Пекар, ЧСВВ.

Св. п. Осип Диба

(Замість прощального слова від друзів)

Над цвинтарем св. Андрея в Бавнд Бруку тяжілі чорносірі хмари, сповіщаючи осінню бурю. Холодний листопадовий вітер безпощадно шарпав галуззям дерев й котив цвинтарними стежками останки пожовклого листя та холодом віяв в обличчя... Одні могили непорушно стояли на своїх місцях, а з них вчорашня, ще зі свіжими, сьогодні вже з прив'ялими й примерзлими квітами. Брунатна земля накривала в ній тіло людини, ще кілька днів тому повної плянів, надій, сподівань, в очікуванні від найближчої майбутньости відпочинку й радости, людини, яка пройшла крізь життя з усміхом, хоч і з ударами, яка багатьом з нас подарувала приязнь.

Над могилою сл. п. Осипа Диби стояла похилена постать. Це був один з тих, що в подарунку від нього одержав приязнь. Він прийшов в осінню бурю, щоб на самоті ще раз попрощав з приятелем, подякувати йому за дні дружби, може докінчити вчорашню розмову, поскаржитися, або по пораду, як це бувало досі. Задуманий стояв над могилою друга й крізь сльози усміхався. Бо Він — сл. п. Осип стояв перед ним з добрими лагідними очима й з тим усміхом, що все був з ним — у його Стрию, під час еміграційної мандрівки, в гірській посілості, в крамниці на Другій евеню... Вітер безпощадно шарпав самітньою людиною, яка чи то не хотіла, чи не була в силі, допустити до своєї свідомости болючої правди — його друга, його приятеля — немає між живими. Вітер час-до-часу відривав квітку з похоронного вінка й котив її під ноги, а тоді разом з болем і тугою ніс у простори.

На могилі блимали червоні світелка, що горіли за душі померлих, а на самітньому цвинтарному дереві залишилося гніздо, що пташка звила його для себе й своєї родини, і залишила, відлітаючи в теплі краї. І навіть вітер не наважився його зрушити, а залишився символом для тих, що тут лежать й своє життя будували для себе й своєї родини будучність та відійшли у царство тіней.

Дня 2-го листопада ц. р. сл. п. Осип Диба йшов вулицею й побачив пораненого ножем мужчину, що лежав на хіднику. Похилився над ним й упав...

Сл. п. Осип ціле своє життя ділив біль і радість зі своїми друзями й близькими. По обличчі людини, що стояла над могилою, спливали сльози в імені всіх друзів, а було їх у сл. п. Осипа безліч — і серед близьких товариських кіл, і серед Пластової Родини, серед купецького українського й чужого світу, серед клієнтів, і серед тих, з якими працював. Ще від імени їхнього прошептав він молитву й повільним кроком пішов дорогою цвинтаря... Перші сніжинки несені вітром може й з рідних Карпат, ніжно накривали свіжу могилу Осипа Диби, людини з аристократичним обличчям й шляхетною душею.

Ніна Самокіш

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ПАНЕЛЬ В ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н.Дж. — Український Конгресовий Комітет Америки — Відділ в Пассейку інформує, що в суботу, 21-го грудня ц.р. о год. 7:30 вечора в Українській Централі в Пассейку — 240 Гоп евеню відбудеться панель, присвячений допомозі та обороні українських політичних в'язнів, а зокрема Валентина Мороза. Участь в панелю беруть: вступне слово — Роман Шраменко, модератор панелю — Петро Палюх, панелісти — Роман Купчинський, Ню Йорк, Євген Іванців і Андрій Міхняк — Вашингтон; ко-панелісти — Ліда Крамарчук, Зенон Онуфрик, Мирослав Смородський.

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР

Ню Йорк. — Управа Відділу Об'єднання Жінок ОЧСУ в Ню Йорку повідомляє, що в неділю, 22-го грудня від год. 9 - 1-ї по полудні в Домівці оо. Василіян, 27 Схід 7-ма вулиця в Ню Йорку (напроти церкви св. Юра) відбудеться Різдвяний базар. В продажу кутя, мед, дідух, домашнє печиво та різні різдвяні подарунки.

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1974 року кінчається з 31-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 31-го грудня 1974 р.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 31-го грудня 1974.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

З днем 1-го січня 1975 року

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки) .... $ 3.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) 5.00
ОГОЛОШЕННЯ НА 8 ШПАЛЬТ, без огляду на їх зміст по 5.00 дол. за кожний інч.

Якщо до оголошення включається знімку — виготовлення кліше з неї коштуватиме додатково:
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту ---- $ 6.75
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти ---- 8.50
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на три шпальти ---- 10.00

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.

7224 ПЕТРО КРИСП СЛІДИТЬ ЗА СУДДЕЮ БРАНДОМ

Ага! Нарешті суддя Бранд залишив своє „гніздо"! ... Чи тепер він зразу піде додому спати? ... | ... Чи може піде до провідника банди браконьєрів? ... Якщо він не має нічого проти того, то я піду за ним! Пізніше ... | Ах, Серіна вдома — Моє зворушене серце відчуває це! | Гм! Чи це може та палата, яку збудовано з приходів з торгівлі шкірами звірів?